

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำนวน 200 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรงซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน ได้มาโดยการ ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ใน 3 แบบ คือ ภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย และภาวะผู้นำแบบตามสบาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาตามข้อ 1 ให้ครอบคลุมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ใน 3 แบบ คือ ภาวะผู้นำแบบอัตตาธิปไตย ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย และภาวะผู้นำแบบตามสบาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวม 30 ข้อ
3. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ทำการตรวจสอบขั้นต้น หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคลและตำแหน่งหน้าที่ ดังนี้
 - 3.1 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.2 ดร.นิตยา มั่นชำนาญ รองผู้อำนวยการโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว
 - 3.3 ดร.วิโรจน์ พรหมสุต อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต นครนายก

ผลการตรวจสอบพบว่า เครื่องมือมีความตรงเชิงเนื้อหาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอ
ประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู ในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน
30 คน มาจำแนกรายข้อได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .22 - .80 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,
1970, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา
ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
และขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน
132 ฉบับ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าแต่ละข้อ
แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน โดยคัดเลือกเฉพาะฉบับ
ที่มีความสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

1. เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนระดับประถมศึกษา
2. การแปลความหมายคะแนนได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ
โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) และ
แปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารมาก
2.51-3.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์หาค่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยใช้สถิติบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามเพศ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการทดสอบค่าที ($t - test$)